

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ ¹ 504 /VI/2010
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτιρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 7η Σεπτεμβρίου 2010, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.00, με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύων: Νικόλαος Τραυλός

Μέλη: Δημήτριος Λουκάς και
Δημήτριος Αυγητίδης

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα

ΘΕΜΑ της συνεδρίασης ήταν η λήψη απόφασης επί της παράλειψης γνωστοποίησης συγκέντρωσης μεταξύ των εταιριών «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΎΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», «OpenTEC ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «COMPUTERBANK NETWORKING ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Πριν την έναρξη της συζήτησης ο Προεδρεύων, όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την Ηλιάνα Κούτρα, με αναπληρώτρια την Παρασκευή Ζαχαριά.

Στη συζήτηση είχε νομίμως κλητευθεί και παρίστατο η εταιρία «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΎΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής και PC SYSTEMS A.E.) δια της πληρεξουσίου δικηγόρου της, Ελένης Άννινου.

Στην αρχή της συζήτησης, ο Πρόεδρος του Τμήματος έδωσε το λόγο στον Εισηγητή της υπόθεσης, Δημήτριο Λουκά, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθμ. πρωτ. 3431/3.6.2010 γραπτή εισήγησή του, επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην εισήγηση: την επιβολή του ελάχιστου προβλεπόμενου από το άρθρο 4α παρ. 4 του ν. 703/77 προστίμου σε κάθε μια από τις υποχρεες σε γνωστοποίηση επιχειρήσεις, ήτοι στην εταιρία PC SYSTEMS A.E. και στις εταιρίες OPENTEC A.E. και

¹ Από την παρούσα απόφαση έχουν παραλειφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 1890/Β'/29.12.2006), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραλειφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

COMPUTERBANK NETWORKING A.E.B.E. λόγω υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 4α του ν. 703/77.

Κατόπιν το λόγο έλαβε η πληρεξούσια δικηγόρος της εταιρίας,, η οποία τοποθετήθηκε επί της εισηγήσεως, ανέπτυξε τις απόψεις της και απάντησε σε ερωτήσεις που της υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη του Τμήματος της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Μετά την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας το Τμήμα προχώρησε σε διάσκεψη και αφού έλαβε υπόψη του όλα τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, την Έκθεση του Εισηγητή, και τις απόψεις που διατύπωσε προφορικά η εταιρία «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΎΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατά την συζήτηση της υπόθεσης

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

- 1) Στις 15.09.2008, κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (ημ. αριθμ. πρωτ. 6182) η υπ' αριθμ. Κ2-10780/09.09.2008 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου, με την οποία εγκρίθηκε η συγχώνευση των ανωνύμων εταιριών «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΎΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής «PC SYSTEMS A.E.») και «OpenTEC ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής «OPENTEC A.E.»), με απορρόφηση της δεύτερης εταιρείας από την πρώτη και παράλληλη εισφορά του κλάδου δικτύων της ανώνυμης εταιρείας «COMPUTERBANK NETWORKING Βιομηχανική και Εμπορική Ανώνυμος Εταιρεία» (εφεξής «COMPUTERBANK NETWORKING A.E.B.E.»).
- 2) Στη συνέχεια, διερευνήθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής «Γ.Δ.Α.») η υποχρέωση γνωστοποίησης στην Επιτροπή Ανταγωνισμού της εν λόγω συγχώνευσης. Από την ανάλυση των υποβληθέντων στοιχείων προέκυψε ότι η συγχώνευση των προαναφερθεισών εταιριών εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 4α του ν. 703/77, όπως ισχύει. Για το σκοπό αυτό, ζητήθηκε από την PC SYSTEMS A.E. να συμπληρώσει το σχετικό έντυπο γνωστοποίησης συγκέντρωσης επιχειρήσεων και να αιτιολογήσει επαρκώς τους λόγους, για τους οποίους δεν υπέβαλε πλήρη φάκελο γνωστοποίησης.
- 3) Η εταιρεία, με σχετικές επιστολές της, προσκόμισε τα αιτούμενα στοιχεία, ενώ σε δύο εξ αυτών υποστήριξε ότι δεν γνωστοποίησε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την εν λόγω πράξη καθόσον θεώρησε και θεωρεί ότι η πραγματοποιηθείσα συγχώνευση των

προαναφερθεισών εταιρειών δεν εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 4α του ν. 703/77, όπως ισχύει και ως εκ τούτου δεν συνέτρεχε υποχρέωση γνωστοποίησης εντός ενός μηνός από την ανωτέρω συγχώνευση, χωρίς ωστόσο να παραθέτει επιχειρήματα που στοιχειοθετούν την άποψή της.

4) Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 45524/13.08.08 Σύμβαση Συγχώνευσης:

α) Με την ολοκλήρωση της συγχώνευσης και την απορρόφηση της εταιρείας OPENTEC A.E., η απορροφώμενη εταιρεία θα λυθεί, χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάρισή της και οι μετοχές της θα ακυρωθούν. Οι μέτοχοι της απορροφώμενης εταιρείας θα λάβουν κατά την ολοκλήρωση της συγχώνευσης για κάθε μία μετοχή της απορροφώμενης εταιρείας που κατέχουν 41,6937 νέες μετοχές της απορροφώσας εταιρείας. Συνεπεία της συγχώνευσης δια απορρόφησης, το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφώσας εταιρείας θα αυξηθεί κατά το ποσό των € 2.407.520, το οποίο θα προέλθει από την εισφορά του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφώμενης εταιρείας.

β) Η απόσχιση του κλάδου δικτύων της εισφέρουσας εταιρείας COMPUTERBANK θα γίνει με εισφορά στην απορροφώσα εταιρεία του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού που απαρτίζουν την ομάδα περιουσίας (κλάδο) της εισφέρουσας εταιρείας. Συνεπεία της λήψης και αποδοχής των πιο πάνω στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού του εισφερόμενου κλάδου, το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφώσας εταιρείας θα αυξηθεί κατά το ποσό των € 890.474,10, το οποίο θα προέρχεται από την καθαρή θέση του εν λόγω κλάδου. Κατά την ολοκλήρωση της απορρόφησης του εισφερόμενου κλάδου, η απορροφώσα εταιρεία θα εκδώσει 8.792.012 νέες άυλες, κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, νέας ονομαστικής αξίας € 0,31 η κάθε μία, τις οποίες θα λάβει η εισφέρουσα εταιρεία σε αντάλλαγμα του κλάδου δικτύων που εισέφερε.

II. ΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

5) Η **PC SYSTEMS A.E.** είναι η απορροφώσα εταιρεία, οι κύριοι τομείς δράσης της οποίας εστιάζονται στο σχεδιασμό, διάθεση, υποστήριξη, εκπαίδευση και συντήρηση πληροφοριακών συστημάτων, στην παροχή υπηρεσιών προηγμένης τεχνολογίας στους τομείς της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών, στην ολοκλήρωση συστημάτων και στην παραγωγή επιχειρηματικού λογισμικού. Επιπλέον, μετά την ολοκλήρωση της υπό εξέταση συγχώνευσης, οι δραστηριότητες της εταιρείας επεκτείνονται και στους τομείς της Τηλεϊατρικής, της Τηλεμετρίας και των δικτυακών λύσεων.

6) Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία, ο όμιλος της **PC SYSTEMS A.E.** δραστηριοποιείται μόνο στην ελληνική αγορά και ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών του διαμορφώθηκε, κατά το οικονομικό έτος 2007, σε € 25.906.454.

- 7) Όπως αναφέρεται στο «Έγγραφο του άρθρου 4 του ν. 3401/2005 για την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας λόγω της Συγχώνευσης με Απορρόφηση της Εταιρείας “ΟΡΕΝΤΕΚ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Α.Ε.” και του Κλάδου Δικτύων της Εταιρείας “COMPUTERBANK NETWORKING Βιομηχανική και Εμπορική Ανώνυμος Εταιρεία”» της PC SYSTEMS A.E., οι κυριότεροι μέτοχοι της εταιρείας την 8.8.2008, ημερομηνία της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης που αποφάσισε την υπό εξέταση συγχώνευση, ήταν οι εξής: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΒΟΣΝΙΑΔΟΥ (ποσοστό 25,50%), ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΜΑΝΩΛΑ (ποσοστό 25,50%), TRAMILIA INVESTMENTS LTD (ποσοστό 10%) και ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΕΤΤΑ (ποσοστό 6,23%). Το υπόλοιπο 32,77% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ανήκε στο επενδυτικό κοινό.
- 8) Όπως σημειώνεται στο προαναφερθέν έγγραφο, οι δύο βασικοί μέτοχοι της εταιρείας, κ.κ. Αικατερίνη Βοσνιάδου και Ελισσάβητ Μανωλά, οι οποίες, την 8.8.2008, κατείχαν συνολικά το 51% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, «είναι πρώην σύζυγοι του κ. Γ. Οικονόμου και ενεργούν για λογαριασμό του».
- 9) Δεδομένου ότι, όπως αναλύεται κατωτέρω, ο κ. Οικονόμου είναι ο απώτερος ελέγχων μέτοχος της απορροφώμενης εταιρείας, ΟΡΕΝΤΕΚ Α.Ε., υποβλήθηκε από τη Γ.Δ.Α. σχετικό ερώτημα προς την PC SYSTEMS A.E., προκειμένου να εξακριβωθεί εάν ο κ. Οικονόμου ασκεί έλεγχο και στην απορροφώσα εταιρεία, μέσω της ως άνω συμμετοχής των κ.κ. Βοσνιάδου και Μανωλά. Σε αυτήν την περίπτωση, η υπό εξέταση πράξη δε θα συνεπάγετο μεταβολή ελέγχου επί της ΟΡΕΝΤΕΚ Α.Ε., στοιχείο το οποίο αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για το χαρακτηρισμό της συγχώνευσης ως συγκέντρωσης.
- 10) Στην από 2.6.2010 απάντηση της PC SYSTEMS A.E. αναφέρεται ότι «Οι κ.κ. Αικατερίνη Βοσνιάδου και Ελισσάβητ Μανωλά, ενεργούσαν όπως έχει νομίμως ανακοινωθεί για λογαριασμό του κ. Γεωργίου Οικονόμου. [...] Επισημαίνεται με την παρούσα ότι [...]».
- 11) Η εταιρεία **ΟΡΕΝΤΕΚ Α.Ε.** είναι η εξαγοραζόμενη από την εταιρεία PC SYSTEMS A.E. Η εταιρεία αποτελεί μέλος του ομίλου επιχειρήσεων της ESCAPE HOLDING A.E., ο οποίος διαθέτει 15 θυγατρικές εταιρείες που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως την ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών ψηφιακού περιεχομένου, τις συνδρομητικές υπηρεσίες, τις οπτικοακουστικές και ψυχαγωγικές παραγωγές κ.λπ. Η εταιρεία ΟΡΕΝΤΕΚ Α.Ε. δραστηριοποιείται στον τομέα παροχής της συνδρομητικής υπηρεσίας e-prokratis και στο σχεδιασμό και στην ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων πληροφορικής.
- 12) Όπως προκύπτει από τα προσκομισθέντα στοιχεία, η ΟΡΕΝΤΕΚ Α.Ε. δραστηριοποιείται μόνο στην ελληνική αγορά και ο κύκλος εργασιών της διαμορφώθηκε, κατά το οικονομικό έτος 2007, σε € 336.639,63.
- 13) Όπως αναφέρεται στο «Έγγραφο του άρθρου 4 του ν. 3401/2005 για την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας λόγω της Συγχώνευσης με Απορρόφηση της Εταιρείας “ΟΡΕΝΤΕΚ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

A.E.” και του Κλάδου Δικτύων της Εταιρείας “*COMPUTERBANK NETWORKING Βιομηχανική και Εμπορική Ανώνυμος Εταιρεία*”», της PC SYSTEMS A.E., οι μέτοχοι της OPENTEC A.E., κατά το χρόνο λήψης της απόφασης για την πραγματοποίηση της υπό εξέταση συγχώνευσης, ήταν οι εξής: DIAMOND NAVIGATION LTD (ποσοστό 67,70%), ΦΕΡΕΛΠΙ Α.Ε. (ποσοστό 13,14%), ΙΩΝΑΣ ΧΑΤΖΗΩΝΑΣ (ποσοστό 9,28%), ESCAPE HOLDING A.E. (ποσοστό 6,84%), ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΡΚΑΣ (ποσοστό 1,40%), ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ (ποσοστό 0,74%) και VALUE VISION A.E. (ποσοστό 0,90%).

- 14) Όπως σημειώνεται στο προαναφερθέν έγγραφο, η εταιρεία DIAMOND NAVIGATION LTD είναι συμφερόντων του κ. Γ. Οικονόμου.
- 15) Η εταιρεία **COMPUTERBANK NETWORKING A.E.B.E.** είναι η εταιρεία, της οποίας ο κλάδος δικτύων απορροφήθηκε από την PC SYSTEMS A.E. Ο όμιλος εταιρειών COMPUTERBANK NETWORKING αποτελείται από την εταιρεία COMPUTERBANK NETWORKING A.E.B.E. και την εταιρεία PLANET FOUR A.E. Η COMPUTERBANK NETWORKING A.E.B.E. ειδικεύεται σε υψηλών απαιτήσεων δικτυακό σχεδιασμό, υποστήριξη και εκπαίδευση, ενώ η εταιρεία PLANET FOUR A.E. εστιάζει στην εγκατάσταση προηγμένων δικτύων πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών.
- 16) Όπως προκύπτει από τα προσκομισθέντα στοιχεία, η εταιρεία COMPUTERBANK NETWORKING A.E.B.E. δραστηριοποιείται μόνο στην ελληνική αγορά και ο κύκλος εργασιών της διαμορφώθηκε, κατά το οικονομικό έτος 2007, σε € 2.825.272,94. Ο κύκλος εργασιών του αποσχιζόμενου κλάδου της εταιρείας, κατά την οικονομική χρήση 2007, ανήλθε σε € 2.542.708.
- 17) Όπως αναφέρεται στο «Έγγραφο του άρθρου 4 του ν. 3401/2005 για την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας λόγω της Συγχώνευσης με Απορρόφηση της Εταιρείας “*OPENTEC ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Α.Ε.*” και του Κλάδου Δικτύων της Εταιρείας “*COMPUTERBANK NETWORKING Βιομηχανική και Εμπορική Ανώνυμος Εταιρεία*”», της PC SYSTEMS A.E., οι μέτοχοι της COMPUTERBANK NETWORKING A.E.B.E., κατά το χρόνο λήψης της απόφασης για την πραγματοποίηση της υπό εξέταση συγχώνευσης, ήταν οι εξής: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (ποσοστό 42,75%), ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΟΥΡΔΑΚΗΣ (ποσοστό 38,70%), ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ (ποσοστό 5,80%), ΗΡΩ ΣΥΡΑΚΗ (ποσοστό 5,25%), DELMAK LTD (ποσοστό 3,75%) και ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΜΑΝΩΛΑ (ποσοστό 3,75%).
- 18) Σχετικά με τη συμμετοχή του κ. Οικονόμου στο μετοχικό κεφάλαιο της COMPUTERBANK NETWORKING A.E.B.E. και την ενδεχόμενη δυνατότητα άσκησης εκ μέρους του ελέγχου επί της εν λόγω επιχείρησης, η απορροφώσα εταιρεία, στην από 2.6.2010 επιστολή της, αναφέρει: «*Επίσης η συμμετοχή του κ. Οικονόμου ακόμα και σε συνδυασμό με τη συμμετοχή της κας Μανωλά στην εταιρεία COMPUTERBANK*

NETWORKING A.E.B.E. δεν του παρέχει τη δυνατότητα άσκησης ελέγχου επί της συγκεκριμένης επιχείρησης.[...]».

- 19) Γενικότερα, στην προαναφερθείσα επιστολή της PC SYSTEMS A.E., αναφέρεται ότι «[...]».

III. ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ – ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

III.1. ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

- 20) Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται.
- 21) Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, η σχετική αγορά προϊόντος, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης συγχώνευσης, είναι ο κλάδος πληροφορικής, με επιμέρους σχετικές αγορές αυτές της Τηλεϊατρικής, της Τηλεμετρίας και των δικτυακών λύσεων, αγορές στις οποίες δραστηριοποιούταν η εξαγοραζόμενη εταιρεία OPENTEC και η εισφέρουσα εταιρεία COMPUTERBANK NETWORKING A.E.B.E.
- 22) Ο παραπάνω ορισμός της σχετικής αγοράς διαφοροποιείται από τον ορισμό που έχει γίνει δεκτός με παλαιότερες Αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις οποίες η ευρύτερη αγορά των προϊόντων και υπηρεσιών πληροφορικής διακρίνεται στις εξής επιμέρους αγορές [Βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις Ε.Α. 121/Π/2000, 337/Υ/2007 και 432/Υ/2009].
- α) παραγωγής υλικού εξοπλισμού πληροφορικής (hardware), στην οποία ενδεικτικά περιλαμβάνονται: servers, προσωπικοί υπολογιστές, σταθμοί εργασίας και τα περιφερειακά τους, υλικός εξοπλισμός επικοινωνίας δεδομένων κ.λπ.,
 - β) παραγωγής λογισμικού (software), η οποία περιλαμβάνει τα λειτουργικά προγράμματα και εργαλεία εφαρμογών, καθώς και το λογισμικό εφαρμογών,
 - γ) εμπορίας των προαναφερθέντων προϊόντων και
 - δ) παροχής υπηρεσιών πληροφορικής, όπως εγκατάσταση προγραμμάτων, συντήρηση, επίλυση τεχνικών προβλημάτων, παροχή συμβουλών, εκπαίδευση και κατάρτιση των ενδιαφερόμενων προσώπων κ.λπ.
- 23) Τα μερίδια αγοράς των μερών, τα οποία περιλαμβάνονται στο έντυπο γνωστοποίησης, αναφέρονται γενικά στον κλάδο της πληροφορικής και δεν πραγματοποιείται διάκριση σε επιμέρους αγορές αυτού. Ωστόσο, κρίνεται ότι η αναζήτηση των ακριβών μεριδίων αγοράς παρέλκει, καθώς, βάσει του κύκλου εργασιών των μερών, η γνωστοποιηθείσα πράξη εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 4α του ν. 703/77, ενώ δεν εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 4β του ίδιου νόμου.

III.2. ΣΧΕΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

- 24) Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή, στην οποία προσφέρουν ή ζητούν τα σχετικά προϊόντα ή παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και η οποία μπορεί να διακριθεί από άλλες γειτονικές γεωγραφικές περιοχές, ιδίως λόγω των αισθητά διαφορετικών συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν σε αυτές.
- 25) Στην υπό εξέταση υπόθεση, ως σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, δεδομένου ότι οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους, υπό ομοιόμορφες συνθήκες ανταγωνισμού, σε ολόκληρη την επικράτεια της χώρας.

IV. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΩΝ ΣΤΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4α ΤΟΥ ν. 703/77

IV.1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4α ΠΑΡ. 1 ν. 703/77

IV.1.1. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- 26) Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 703/77, «[...] 2. Συγκέντρωση πραγματοποιείται: α) Όταν συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγούμενες ανεξάρτητες επιχειρήσεις [...]».
- 27) Σύμφωνα με τον εν λόγω ορισμό και τα όσα αναφέρονται ανωτέρω, η υπό εξέταση πράξη συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια του ως άνω άρθρου, καθώς οδηγεί σε μόνιμη μεταβολή του ελέγχου επί της ανώνυμης εταιρείας OPENTEC A.E. και του αποσχιζόμενου κλάδου δικτύων της ανώνυμης εταιρείας COMPUTERBANK NETWORKING A.E.B.E., μέσω της απορρόφησης αυτών από τη PC SYSTEMS A.E. [Σχετικά με την έννοια της μόνιμης μεταβολής ελέγχου, βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, ΕΕ 16.4.2008 C 95/1, σελ. 10 επ.].
- 28) Τόσο στο από 4.8.2010 υπόμνημά της, όσο και κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας [βλ. Πρακτικά της Συνεδρίασης της 7.9.2010], η PC SYSTEMS A.E. υποστήριξε ότι οι συγχωνευθείσες εταιρείες δεν ήταν, προ της συγκέντρωσης, ανεξάρτητες μεταξύ τους, καθώς ελέγχονταν από τον κο Οικονόμο, μέσω της συμμετοχής του ιδίου (άμεσα ή έμμεσα) και των κ.κ. Μανωλά και Βοσνιάδου στο μετοχικό κεφάλαιο αυτών [βλ. ανωτέρω, ενότητα II]. Διευκρίνισε δε ότι οι προηγούμενες, επίμονες δηλώσεις της περί της μη άσκησης ελέγχου εκ μέρους του κο Οικονόμου επί των PC SYSTEMS A.E. και COMPUTERBANK NETWORKING A.E.B.E. [βλ.

ανωτέρω, ενότητα II, παρ. 10, 19] αναφέρονταν [...] και όχι στην άσκηση ελέγχου αυτή καθαυτή.

- 29) Ωστόσο, δεν προσκομίστηκε κανένα στοιχείο, από το οποίο να προκύπτουν επακριβώς τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των κ.κ. Βοσνιάδου και Μανωλά στο πλαίσιο της ενέργειας για λογαριασμό του κ. Οικονόμου, ή το οποίο να αποδεικνύει ότι ο κ. Οικονόμου διαθέτει, στην πράξη, τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα της απορροφώσας επιχείρησης. Συνεπώς, δεν τεκμηριώνεται, με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία, ότι ο κ. Οικονόμου αποτελεί τον απώτερο ελέγχοντα μέτοχο της εν λόγω επιχείρησης (και, συνακόλουθα, ότι η εξεταζόμενη πράξη έχει χαρακτήρα ενδοομιλικής συναλλαγής). [Σχετικά με την έννοια του ελέγχου, βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, ΕΕ 16.4.2008 C 95/1, σελ. 7 επ.].
- 30) Ειδικότερα, όσον αφορά στην PC SYSTEMS A.E., ο κ. Οικονόμου δεν διαθέτει άμεση ή έμμεση συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας. Συνεπώς, δεν είναι σε θέση να ασκήσει έλεγχο κατά την έννοια των διατάξεων του ανταγωνισμού βάσει της κατοχής ικανού αριθμού μετοχών της εν λόγω εταιρείας. Έλεγχος δεν προκύπτει ούτε και σε συμβατική βάση, [...]. Περαιτέρω, δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι υφίστανται ειδικές συνθήκες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε *de facto* έλεγχο του κ. Οικονόμου επί της εν λόγω εταιρείας υπό ειδικές περιστάσεις. Οι ως άνω διαπιστώσεις δεν αναιρούνται από τον ισχυρισμό/δήλωση ότι οι δύο βασικές μέτοχοί PC SYSTEMS A.E. «ενεργούν για λογαριασμό του». Πράγματι, οι κ.κ. Βοσνιάδου και Μανωλά είναι τα υποκείμενα των δικαιωμάτων που απορρέουν από τις συμμετοχές τους στο μετοχικό κεφάλαιο της εν λόγω εταιρείας και, ελλείψει συμβατικών δεσμεύσεων, μπορούν να τα ασκούν κατά το συμφέρον τους. Σημειώνεται, τέλος, ότι ούτε και κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας κατέστη εφικτό να αποδειχθεί ο ως άνω ισχυρισμός της PC SYSTEMS A.E. [βλ. Πρακτικά της Συνεδρίασης της 7.9.2010].
- 31) Αναφορικά δε με την COMPUTERBANK NETWORKING A.E.B.E., η συμμετοχή του κ. Οικονόμου στο μετοχικό κεφάλαιό της είναι μεν πλειοψηφική, ωστόσο από την ίδια την απορροφώσα εταιρεία επισημαίνεται ότι το συγκεκριμένο ποσοστό δεν επαρκεί για την άσκηση καθοριστικής επίδρασης κατά τη λήψη των επιχειρηματικών αποφάσεων [βλ. ανωτέρω, παρ. 18]. Επιπλέον, ούτε σε αυτήν την περίπτωση προκύπτει, από τα στοιχεία του φακέλου, ότι υπάρχουν άλλες συμβατικές σχέσεις που να οδηγούν σε έλεγχο της διοίκησης και των πόρων της εταιρείας από τον κ. Οικονόμου.

IV.1.2. ΠΛΗΡΩΣΗ ΕΝΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΔΥΟ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 4α ΤΟΥ ν. 703/77 ΠΟΣΟΤΙΚΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ

IV.1.3. ΜΗ ΥΠΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4β ΤΟΥ ν. 703/1977

- 32) Αναφορικά με τις δυο προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 4α του ν. 703/77 (το μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση να αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό τμήμα αυτής τουλάχιστον το 10% του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή ή ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση να ανέρχεται, στην εθνική αγορά, τουλάχιστον σε 15.000.000 ευρώ) και με δεδομένο ότι η εξεταζόμενη πράξη χαρακτηρίζεται ως συγκέντρωση, υπολογίζονται τα μερίδια αγοράς και οι κύκλοι εργασιών όλων των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιρειών.
- 33) Σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων, κατά τη χρήση 2007, υπερβαίνει τα € 15.000.000, χωρίς όμως να ξεπερνά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4β του ν. 703/77 κατώφλια. Καθώς πληρούται το κριτήριο της υπέρβασης του ορίου των € 15.000.000, όπως ορίζει το σημείο (β) της δεύτερης προϋπόθεσης της παρ. 1 του άρθρου 4α του ν. 703/77, η εξέταση του σημείου (α) της ίδιας παραγράφου παρέλκει, αφού ο νόμος απαιτεί την πλήρωση ενός από τα δύο κριτήρια για την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου (διαζευκτική πλήρωση).
- 34) Συνεπώς, κρίνεται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 4α του ν. 703/77, με αποτέλεσμα να υφίσταται υποχρέωση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης.

IV.2. ΥΠΟΧΡΕΑ ΣΕ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΩΠΑ

- 35) Κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 4α του ν. 703/77, στις περιπτώσεις που η συγκέντρωση συνιστά αντικείμενο συμφωνίας, υπόχρεες σε γνωστοποίηση είναι όλες οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις. Όπως έχει ήδη κριθεί, στην περίπτωση της συγχώνευσης επιχειρήσεων, υποχρέωση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης έχουν όλες οι συγχωνευόμενες (προηγούμενως ανεξάρτητες) επιχειρήσεις. [Βλ. Απόφαση Ε.Α. 366/V/2007 υπό VI.4.β με περαιτέρω παραπομπές, καθώς και Απόφαση Ε.Α. 403/V/2008 υπό IV.3].
- 36) Συνεπώς, σε ό,τι αφορά στην υπό κρίση συγχώνευση, που πραγματοποιήθηκε με απορρόφηση από την PC SYSTEMS Α.Ε. της ανώνυμης εταιρείας OPENTEC Α.Ε. και του αποσχιζόμενου κλάδου δικτύων της ανώνυμης εταιρείας COMPUTERBANK NETWORKING Α.Ε.Β.Ε., υποχρέωση γνωστοποίησης είχε κάθε μία των συγχωνευομένων εταιρειών.

IV.3. ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

- 37) Για την εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 4α του ν. 703/77, πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

IV.3.1. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

- 38) Παράβαση της υποχρέωσης γνωστοποίησης υφίσταται: 1) όταν δεν γνωστοποιείται παντελώς η εμπίπτουσα στην παρ. 1 του άρθρου 4α του ν. 703/77 συγκέντρωση επιχειρήσεων, 2) όταν γνωστοποιείται μεν, αλλά εκπρόθεσμα (μετά την παρέλευση ενός μηνός από την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης), 3) όταν γνωστοποιείται εμπρόθεσμα, αλλά παρέχονται υπαιτίως μη πλήρη, ανακριβή και εσφαλμένα ή παραπλανητικά στοιχεία στο υπόδειγμα γνωστοποίησης.
- 39) Όπως αναφέρεται ανωτέρω, οι υπόχρεες προς γνωστοποίηση εταιρείες παρέλειψαν να γνωστοποιήσουν εντός της οριζόμενης από την παρ. 1 του άρθρου 4α του ν. 703/77 προθεσμίας του ενός μηνός την υπό εξέταση συγκέντρωση. Μόνο μετά από την αποστολή σχετικών επιστολών εκ μέρους της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, υπεβλήθη πλήρης φάκελος γνωστοποίησης στην Επιτροπή Ανταγωνισμού από την απορροφώσα εταιρεία.

IV.3.2. ΥΠΑΙΤΙΟΤΗΤΑ

- 40) Απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης είναι ο υπαίτιος χαρακτήρας της παράβασης της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση. Ο όρος υπαιτιότητα καταλαμβάνει τόσο το δόλο (άμεσο ή ενδεχόμενο), όσο και την αμέλεια. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι παράβαση της υποχρέωσης γνωστοποίησης συντρέχει, όχι μόνο όταν ηθελημένα ή/και εν γνώσει του το υπόχρεο προς γνωστοποίηση πρόσωπο δεν προβαίνει σε αυτήν, αλλά και στις περιπτώσεις που θεωρεί την παράβαση ως ενδεχόμενη και την αποδέχεται. Υπαιτιότητα συντρέχει και όταν το υπόχρεο προς γνωστοποίηση πρόσωπο νομίζει ότι δεν εμπίπτει στην υποχρέωση γνωστοποίησης, αλλά αν κατέβαλε την απαιτούμενη στις συναλλαγές επιμέλεια θα ήταν θέση να συμπεράνει ότι η συγκέντρωση υπόκειται στην υποχρέωση γνωστοποίησης. Κατά συνέπεια, τυχόν αμφιβολίες σχετικά με το αν μια συγκεκριμένη μορφή συγκέντρωσης επιχειρήσεων συνιστά συγκέντρωση με την έννοια του άρθρου 4α δεν επαρκούν για να αρθεί η υπαιτιότητα του υπόχρεου προσώπου ως προς την παράλειψη γνωστοποίησης. Εν προκειμένω, η PC SYSTEMS A.E. αναφέρει ότι *«στην υποχρέωση γνωστοποίησης συγκέντρωσης επιχειρήσεων, ως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 4α του νόμου 703/1977, ως ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3373/2005, και σε συνδυασμό με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο αυτό, θεωρήσαμε και θεωρούμε ότι η πραγματοποιηθείσα συγχώνευση δεν εμπίπτει στις προϋποθέσεις αυτές και ως εκ τούτου δεν συντρέχει υποχρέωση γνωστοποίησης εντός ενός μηνός από την άνω Συγχώνευση»*. Ωστόσο, η λανθασμένη εκτίμηση της PC SYSTEMS A.E. ότι η

εξεταζόμενη πράξη δεν υπόκειται σε υποχρέωση γνωστοποίησης δεν αρκεί προκειμένου να εξαιρεθεί η συμπεριφορά της εταιρείας από το χαρακτηρισμό της ως υπαίτιας.

IV.4. ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ

- 41) Όπως έχει ήδη κριθεί, στην περίπτωση συγχώνευσης με απορρόφηση ο καταλογισμός των προστίμων που υποβάλλονται στις υπόχρεες προς γνωστοποίηση συγχωνευόμενες επιχειρήσεις γίνεται στην απορροφώσα εταιρεία, που συνιστά τον οιονεί καθολικό διάδοχο των συγχωνευόμενων εταιρειών. [Βλ. Απόφαση Ε.Α. 366/V/2007 υπό VI.4.δ].

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Το **Τμήμα της Επιτροπής Ανταγωνισμού** αποφάσισε **ομόφωνα** τα εξής:

α) να επιβάλει σε κάθε μία από τις υπόχρεες σε γνωστοποίηση επιχειρήσεις, ήτοι στην εταιρεία PC SYSTEMS A.E. και στις εταιρείες OPENTEC A.E. και COMPUTERBANK NETWORKING A.E.B.E., πρόστιμο ύψους τριών χιλιάδων ευρώ (3.000,00€), λόγω υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 4α του ν. 703/77.

β) ο καταλογισμός του συνόλου των ανωτέρω προστίμων (ύψους εννέα χιλιάδων ευρώ - 9.000,00€) να γίνει στην εταιρεία PC SYSTEMS A.E., η οποία αποτελεί τον καθολικό διάδοχο της απορροφηθείσας εταιρείας, OPENTEC A.E. και του αποσχισθέντος κλάδου δικτύων της COMPUTERBANK NETWORKING A.E.B.E., καθώς και το γνωστοποιούν μέρος στην υπό εξέταση υπόθεση.

Η απόφαση εκδόθηκε την **7^η Σεπτεμβρίου 2010**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 6 του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β' 1890/29.12.2006).

Ο Προεδρεύων

Ο Συντάκτης της Απόφασης

Νικόλαος Τραυλός

Δημήτριος Λουκάς

Η Γραμματέας

Ηλιάννα Κούτρα